

Ressursene på Nordkalotten

Nr. 3 – 1981

«Turist-brosjyrene kaller områdene her oppe Europas siste villmark. Vi kaller dem vårt hjem,» sa den samiske dikteren Inger Utsi fra Porjus ved åpningen av en Nordkalott-konferanse for Moralsk Opprustning i Gällivare, Sverige, 30. april — 3. mai.

«Hvorfor ikke møtes som ansvarlige mennesker fra alle kanter av Nordkalotten og snakke sammen om våre problemer og muligheter?» Idéen kom til overlege Maria Moberger ved Gällivare sykehus. Egentlig hadde den vært under utvikling lenge: I de tretten årene hun har bodd og arbeidet der, har det ofte slått henne hvordan distriktets forskjellige elementer lever ved siden av hverandre uten å møtes. Gjaldt ikke det samme for hele Nordkalotten?

En innbydelseskommité ble formet med folk fra de tre land og fra de forskjellige etniske og språklige gruppene som bor der nord. «I en verden av knapphet finnes det veldige ressurser på Nordkalotten,» het det i innbydelsen. «Disse må forvaltes, ikke misbrukes. Men den viktigste ressursen er likevel menneskene . . . Den lammende fornemmelsen av at en situasjon styres av usynlige sentrale makthavere kan forløses, og splittelse, bitterhet, resignasjon kan erstattes med gjensidig forståelse og tillit. Hvilke kvaliteter i mennesket kan gjøre dette mulig?»

Hundre kom til konferansen. Femten kjørte gjennom fjell og ødemark fra Tromsø, noen kom fra den andre siden av finske-grensen mens andre igjen reiste 24 timer fra Helsingfors.

ny verden

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

To gjester fra Afrika ble ønsket spesielt velkommen. Konsulent ved Tanzanias Norden-ambassade i Stockholm, Ferdinand Ruhinda, åpnet hovedmøtet med en tale om det voksende gapet mellom rike og fattige land. «Siden det ikke finnes noen verdensregjering som kan gjøre noe med den skjeve fordelingen av rikdom, trenger vi en sterk moralsk styrke av verdensborgere som tar ansvar,» sa han.

Representanter for Gällivare kommunestyre, for LKAB, for de såkalte Gällivare- og Kirunaprosjektene, og firmaer som Kirunaslipen og Kiruna Mining Transportation AB, talte ved samme møte og fortalte hvordan de arbeider med å vende pessimisme og håpløshet til virkelighetsforankret håp.

I byene Kiruna og Gällivare/Malmberget har gruveselskapet LKAB vært nesten enerådende som ar-

Forts. side 5

Deltakere i Nordkalott-konferansen: Fra v.: Sturla Johnsen, Tromsø; Ferdinand Ruhinda, Tanzania; Inger Utsi, Porjus; Maria Moberger, Gällivare; John Söderlund, Norrköping.

Tegn til forsoning

Fra en medarbeider i Zimbabwe

«Enhet og hardt arbeid» var statsminister Mugabes budskap på ettårsdagen for landets uavhengighet 18. april. Her i Bulawayo, hvor det kom til voldssomme sammenstøt mellom folk av Shona- og Ndebelestammen for et par måneder siden, er det tegn til voksende forsoning. Ved uavhengighetsfestlighetene på Queen's stadion i forrige måned blandet folk fra de to stammene seg naturlig. Og ved åpningen av Den internasjonale handelsmessen for en uke siden vakte det begeistring hos folkemengden da Joshua Nkomo, politisk leder for Ndebelene, og flere regjeringsministre av Shonastammen opptrådte sammen som tegn på enhet.

Det ville være naivt på bakgrunn av dette å si at alt er rosenrødt. Men det oppmuntrer troen på at dette landet nok en gang vil gjøre dommedagsprofetene til skamme, og unngå den fryktede stamme-krigen.

Enhet søkes på praktiske måter. Uformelle «arbidskomiteer for nasjonal enhet» er aktive i en rekke byer og tettsteder. Regjeringens ministre har besøkt spente områder, noen ganger med risiko for sitt liv. Forsoningspolitikken blir utdypet i taler på radio og fjernsyn.

Under voldsomhetene i februar møttes to grupper, en i Salisbury og en i Bulawayo for å søke hva Gud ville de skulle gjøre. Gruppen i Bulawayo besto av folk fra Ndebele- og Shonastammen og av hvite. Noen av dem kom rett fra konfliktområder. De snakket ut om sin frykt og mistenksomhet, og fant en dypere enhet seg imellom. De ba sammen om Guds ledelse. De ble enige om at noen av dem skulle reise til Salisbury og fortelle landets leder om stemningen i Bulawayo og om det de selv hadde funnet frem til. Alle de traff fikk et manifest, *Enhet begynner med deg*, som nå sirkulerer i Zimbabwe.

Samtidig møttes en gruppe shonaer og ndebeler i Salisbury. Deres forsøk på å lege splittelsen i landet ledet til åpenhjertige samtaler mellom folk fra de rivaliserende gruppene. En plan ble lagt for at lederne for de to partiene ZANU (mest shona) og ZAPU (dominert av Ndebele) skulle vise seg mer offentlig sammen og besøke områder i Matabeleland hvor det rår uro og angst, og hvor folk føler seg glemt.

Dette skjer nå, og redaktøren i Zimbabwes største avis skrev en leder om innsatsen for nasjonal enhet hvor han priste motet til dem som hadde satt dette arbeidet i gang, og oppfordret til mer av samme slag. Vise-statsminister Simon Muzenda, som har svært ivrig talsmann for nasjonal forsoning, leste flere utdrag fra manifestet *Enhet begynner med deg* (se neste spalte) i sin tale ved uavhengighetsfestlighetene i Forth Victoria.

Moralsk Opprustnings filmer *Frihet og Demring i Zimbabwe* vises nå til tusener av soldater i de nylig integrerte bataljonene fra ZANLA og ZIRPA, hærene til de største politiske partiene. Det var sammenstøt mellom disse som forårsaket drapene i Bulawayo i februar.

Fra manifestet «Enhet begynner med deg»

Forsoning er styrkepolitikk. Det betyr ikke fred for enhver pris. Det er ikke et skjult forsøk på å forlenge status quo. Det er ikke skalkeskjul for hevnpalner. Det betyr heller ikke at andre må forsone seg med mine og min gruppes krav, at andre må forandre seg mens jeg forblir den samme.

Det er den beste måten å behandle fiender på. Likvideringer mangedobler bare hatet. Utmanøvreringer skaper motstandsgrupper og mistenksomhet. Forsoningens politikk har kraft i seg til å gjøre fiender til venner og kamerater, i en felles oppgave — å bygge Zimbabwe.

Ekte forsoning har en pris. Det som skiller menneskene er ikke først og fremst stamme- eller partitilhørighet, eller meningsforskjeller. Splittelse vokser fram av hat, frykt og egoisme. Forsoning angriper disse kreften. Den frigjør oss til å bygge et Afrika fritt for hat, frykt og grådighet. Det er den revolusjonære ånd som nekter å hate når andre hater, som kan ta et endelig oppgjør med fortidens urett fordi denne er tilgitt og glemt.

Kameratskap springer ut av en felles forpliktelse til et stort mål og fra hjerter som er frie til å sette pris på hverandre. Fred og enhet er ikke bare vakre idealer. De blir virkelighet gjennom mennesker som er blitt annerledes. Enhet kommer ikke ved en tilfeldighet, men ved forvandling — ofte i oss selv først.

Brorskapsidealet har inspirert mange kvinner og menn til å forandre verden. Det vil ha fremgang den dagen tilstrekkelig mange av oss godtar absolutt ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet, og kjemper for hva som er rett, ikke hvem som har rett.

«Jeg har advart dere...»

I slutten av mai kunne verdenspressen rapportere at avvæpningen av de tidligere geriljasoldatene i Zimbabwe var avsluttet. De rivaliserende grupper var alle integrert i Zimbabwes nye nasjonale hær. Åren for at gerilja-problemet nå er løst, går i første rekke til statsminister Mugabe og opposisjonslederen Nkomo. Selv om samarbeidet mellom dem har vært vanskelig, har de begge holdt fast på forsoningslinjen med beslutsomhet. Dette har vært hardt, ikke minst for Nkomo, som stadig har vært utsatt for sjikane fra elementer i Mugabes parti som ønsker en ettparti-stat. Men i en tale til sine tilhengere sa Nkomo nylig: «Jeg har advart dere, la dere ikke lede, tvinge eller friste til å bli redskap for destruktive krefter som ønsker å drive sin private krig. Vår oppgave er å sikre Zimbabwes uavhengighet.»

Det er interessant å notere at Zimbabwes «Hvem er Hvem — 1980» nevner Nkomos forbindelse med Moralsk Opprustning. «Sterkt påvirket av Moralsk Opprustning», heter det, «forsøkte han sammen med ledere i Nord-Rhodesia og andre å forene alle de afrikanske organisasjonene i den Afrikanske Folkekongress». Dette forsøket ble gjort allerede i 1952, men mislyktes.

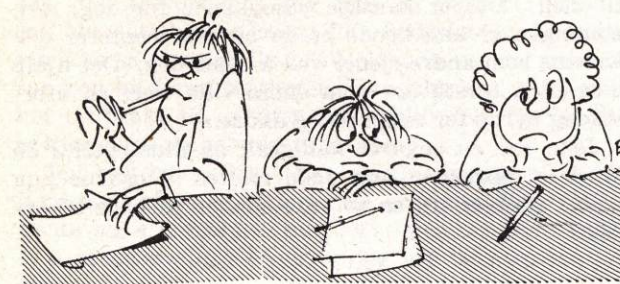
Innholdsrik familieleir i Stavern

Hvor mye tid tilbringer vi foreldre sammen med barna? Snakker vi med dem om det som egentlig opptar dem?

Disse og mange andre spørsmål ble drøftet under en familie-leir på Jahren Gård i Stavern i dagene 28. — 31. mai. Omkring 50 barn og voksne fra Norge, Sverige og Danmark deltok.

Hver dag var det et fullsatt program — fra ugrasklipping på gården, fotball og sporlek, til grilling av pølser på stranda, og bading for de ivrigste. Men det som kanskje engasjerte oss mest, var samtalene mellom eldre og yngre, både i grupper og samlet.

«Hvordan mestrer du hissig temperament hos deg selv og hos dine foreldre/barn?» var et spørsmål vi snakket mye om den første kvelden. Siden ble vi enige om å stille spørsmål til hverandre, skriftlig. Disse ble lagt i to esker. Den ene hadde spørsmål fra de voksne til barna, den andre fra barna til foreldrene. Spørsmålene ble så besvart, ett for ett. Som for eksempel: «Er det mulig å la være å bli dominert av moter?» Og «Hvordan kan foreldrene slutte å mase?» Samtalen som kom i gang på denne måten, var givende og lærerik, ikke minst for oss foreldre. Den viste hvordan vi kan snakke sammen med våre barn om ting som virkelig opptar oss. Og at en forutsetning for dette er at barna blir akseptert som likeverdige i samtalen. Men diskusjonen avdekket en svakhet hos foreldrene: En tendens til å dominere i samtalen og en vi-vet-best-holdning.

Hvordan kan foreldrene slutte å mase?

Barn og unge stortrivdes og ville helst ikke reise hjem. Nye vennskap ble knyttet. De eldre barna tok seg av de yngre.

Stor begeistring vakte dukkene som Aagot og Einar Engebretsen hadde med i kufferten fra Sande. Både bjørnen, hunden, høna og de andre dyrene ble oppfattet som levende vesener av de minste.

Noen uttalelser:

Industriarbeider:

Det som slo meg, var åpenheten mellom mennesker som ikke kjente hverandre fra før. Vanligvis tar det mye lengre tid å oppnå en slik åpenhet.

Skoleelev:

Søsteren min og jeg kranget ikke på tre-fire dager. Da jeg kom inn på rommet til henne og venninnen hennes, for å hente noen blader, ble jeg til og med budt på popcorn!

Søsteren:

Jeg oppdaget at vi ikke er de eneste som tetter ganske mye. Jeg var overrasket over at jeg og hun jeg delte rom med, hadde det så fint. Det var som vi hadde kjent hverandre hele livet.

Husmor:

Det var verdifullt å kunne diskutere viktige spørsmål om målsetting for familien hånd i hånd med praktiske spørsmål i forbindelse med barneoppdragelse, som leggetid m.m.

Familiefar:

Det som gjorde sterkest inntrykk var det engasjement som barna og de unge viste, og den bredde og relevans spørsmålene deres til oss foreldre hadde. Økonomisk var det rimelig. Det var noe alle kunne være med på og klare.

Tilhørighet

Temaet for leiren var: Hvilken verdi har familien i dagens og morgendagens samfunn? Hvordan gjøre familien attraktiv? Dette ble tatt opp i et foredrag av Johannes Østtveit, som er utredningsleder i Kristelig Folkeparti. Han understreket at familien har sin bakgrunn i Guds skaperordning. Den er basis for tilhørighet — identitet, noe tilsvarende tilhørighet til en nasjon, et distrikt eller en språkgruppe. Det å føle sin identitet — være en naturlig del av noe — er i seg selv attraktivt. Tilhørighet til en familie — nesten uansett om den fungerer godt eller dårlig — gir stabilitet. Blant annet derfor har familien en verdi for samfunnet.

Ekteskap er bygd på troskap og løfte om troskap, sa Østtveit og fremhevet betydningen av en konkret praktisk beslutning. Vi må være sanne mot det som er vår beslutning, som er å akte og ære hverandre. Da oppstår en enhet som er uoppløselig.

Er uviljen mot å inngå ekteskap og praksisen med ugift samliv et tegn på at man ikke vil gå helt inn på en varig forbindelse? Det er å ta en reservasjon mot å bli en enhet. Det vil si kjærlighet med reservasjonsrett, hevdet Østtveit.

Anders Eskeland

«Skoleåret er forbi»

Han var en kjempe av en mann, allerede over 80, men sterk og årvåken, i stand til å kjøre en jeep i halsbrekkende fart over røfft terreng, og aktiv i det offentlige liv. Så fikk han et slag. Jeg så ham ligge der i sengen, som et stort værbitt eiketre felt av stormen.

På knærne balanserte han en bok om evtanasi. Dette var hva han ønsket, forklarte han meg, en rask og lett avslutning av et langt og aktivt liv. Som sjef for et stort firma var han vant til å gi ordre og bli adlydt. Nå klaget han over at legene ikke ville høre på hans krav om en lett død. Kunne jeg som prest «organisere ett eller annet»? Jeg måtte si ham at jeg ikke var Gud og ikke kunne blande meg opp i Hans saker når det gjaldt liv og død.

Så fulgte en dyp samtale som ledet til en fullstendig forandring i min venns holdning. En frustrert industriherre ble et ydmykt, tillitsfullt barn. Vi ba sammen: «Skje din vilje, skje din vilje.» Kameratskap og noe bortimot glede preget oss da jeg gikk. Han løftet den brukbare armen til hilsen. De skarpe linjene i ansiktet hadde jevnet seg ut litt. Han hadde funnet fred.

To timer etter ringte telefonen hjemme hos meg. Det var min venns kone. Han hadde dødd stille og lett noen minutter tidligere. Gud, som tilsynelatende ikke hadde hørt på hans krav, hadde gitt ham hva han ønsket mest. Jeg måtte tenke på de vidunderlige siste linjene i C. S. Lewis' Narnia-bok, «Det siste slaget»: «Skoleåret er omme. Ferien står for døren. Drømmen er forbi. Dette er morgenen.»

Skapende viljesakt

Døden, som fødselen, er Guds gave. Hvor klossete eller grusomme omstendighetene enn kan være, så setter døden oss fri til å fortsette i en rommeligere eksistens. Vi kan bare så vidt ane hva denne eksistens er, og selv disse anelsene er det umulig å beskrive med ord. Tenk deg en larve som skal forklare en annen larve hvordan det er å være sommerfugl!

Vår egen tid ser ikke ut til å bli ferdig med døden. Massemedienes nyheter dreier seg av og til om lite annet. Vi frykter den, vi skyr den, og likevel er vi så fascinert av den. Ofte synes det som om vår sivilisasjon er drevet av et slags vanvittig dødsønske. Vi fører til og med andre i døden, om ikke ved bevisst handling, så ved vår likegyldighet. Men likevel, døden er fortsatt det store tabu.

Det finnes ingen teknikere som kan utstyre oss for det hinsidige, ingen reisehåndbøker for livet etter døden, ingen eksperter til å beregne kursen, ingen datamaskiner, ingen statistikk. Det er bare en ting igjen å holde seg til: Troen på Guds overstrømmende godhet.

For min venn industriherren syntes det hele å avhenge av en viljesakt. «Ikke min vilje skje, men din. Ikke min vilje.» Jesus sto selv overfor den beslutningen i Getsemane. At han ga opp sin egen vilje var

begynnelsen til en av de mest skapende handlinger i historien. Hva annet er døden når alt kommer til alt, enn fullstendig å slippe seg selv? Jo mer vi kan gjennomføre dette i det nåværende liv, desto gladere og enklere blir kanskje den endelige overgivelsen som er nøkkelen til livet etter livet.

Alan Thornhill.

Likevel ville jeg ikke ønsket det annerledes

I de tre månedene som er gått siden min kone Joan døde, er jeg blitt overbevist om at sorgen over tapet av en elsket venn og ledsager godt kan forenes med glede over at hun har passert gjennom døden inn i en større fremtid.

Hverken Joan eller jeg ville ha valgt det vi gikk igjennom de siste tre årene, da en merkelig sykdom først tok fra henne talens bruk og siden all kraft til å bevege seg, slik at hun ble helt avhengig av andres hjelp. Likevel, og merkelig nok, når jeg ser tilbake ville jeg ikke ønsket meg noe annerledes. Sykdommen bragte oss nærmere hverandre og nærmere Gud.

Ved inngangen til dette året skrev Joan om sin egen hjelpeløshet: «Jeg er fristet til å spørre — hvilken nytte er det i å sitte stille og ta imot fra andre den hjelpen jeg lengter etter å gi dem? En venn som arbeider med Mor Theresa i Calcutta, skrev til meg: 'Det er kanskje ydmykende for deg, men meningen er kan hende at du nå representerer den Kristus som andre tjener ved å tjene deg.' Det hjalp meg til å forstå noe som ellers ville vært en uforståelig byrde for meg selv og andre.»

Joan var en begavet kalligraf, og illustratør i 35 år. Den morgenen hun døde mintes vi ordene hun hadde skravert til en av våre sønner på hans 20-års dag:

*Intet øye har sett
og inte øre har hørt
det Gud har gjort ferdig
for dem som elsker Ham.*

Hun kunne knapt løfte pennen da hun skrev det, likevel ble det så vakkert.

Ennå vanskelig å fatte

Omtrent de siste ordene hun skrev, var: «Moralsk Opprustning — opplevelsen av å kunne bli ledet av Gud — er den største gaven jeg har fått. Ingen kan ta fra meg vissheten om Guds ledelse.» Den morgenen søkte vi Guds ledelse og ba sammen om den altomfattende Kristi kjærlighet som vi visste kunne gjøre mer for oss og for dem som sto oss nær, enn noen menneskelig kjærlighet.

En time senere, idet jeg løftet Joan fra sengen for

å flytte henne over i rullestolen, rystet hun på hodet, lukket øynene og døde i armene mine.

Det er ennå vanskelig å fatte at Joan ikke er her. Fremdeles griper jeg meg i å tenke ved meg selv når jeg leser eller opplever noe interessant: «Dette må jeg fortelle Joan.» Det er ikke lett å bli alene igjen, etter 29 år.

Konstruktiv

En nonne som underviste vår yngste sønn da han var ganske liten, skrev til meg: «Den store trøsten for deg må være at dere hadde så mange lykkelige år med felles tro og oppgaver, og fremfor alt, vissheten om at dere aldri er adskilt. Ensomheten vil alltid følge deg, men den gir deg en ekstra dimensjon av medfølelse med andre. Selv har jeg vært enke i 37 år nå. Alle minnene er så klare som noen sinne, men smerten og sorgen har vært en konstruktiv del av mitt liv.»

Kenneth Rundell

Du må vende tilbake

En dag da jeg arbeidet i Nigeria, var tre av oss på vei til Lagos i bil idet mørket falt på. Sjøføren vår ble blendet av lysene fra en møtende bil og smadret den lille folkevognen vår mot en parkert lastebil. Jeg ble slått bevisstløs og fikk hodeskader, de andre ble ikke så alvorlig skadet. Heldigvis var det en doktor i en bil like i nærheten. Han fikk oss ut av vraket og brakt til en liten landsbyklinikk. Derfra ble vi kjørt med ambulanse til Lagos.

Jeg var bevisstløs i fire dager, og legene hadde ikke mye håp om at jeg ville overleve. Men så begynte jeg å komme til meg selv igjen, og jeg forsøkte å orientere meg om hvor jeg var og hvordan jeg var kommet dit.

I et ukjent rom

Det forekom meg at jeg hadde klatret opp en bakke i tåke, og at det sto en høy mann og stanset meg da jeg kom til toppen. Det var et lys bak hodet hans, så jeg kunne ikke se ansiktet. «Du kan ikke gå videre,» sa han. «Du må vende tilbake.» Jeg tenkte at nå var jeg kanskje nær neste liv, så jeg spurte om jeg kunne få møte min mor som var død året før, og min bror som ble drept i 2. verdenskrig. Mannen ristet på hodet og sa: «Nei, du kan ikke få hilse på dem. De har det godt og er lykkelige, men du må gå tilbake — du har ikke fullført det arbeidet Gud vil du skal gjøre.»

Jeg vendte om. Gradvis begynte tåken å lette, og jeg så at jeg befant meg i et ukjent rom.

Suzanne Howell

Ressursene . .

Forts. fra side 1

beidsgiver i mange desennier. Derfor merkes det, når 1.500 av 7.000 gruvearbeidere er blitt oppsagt i løpet av kort tid.

Det var omkring århundreskiftet at den eventyrlige utviklingen av de nord-svenske malmfeltene begynte. Folk fra sør flyttet dit det var arbeid å få, og lønningene var blant de høyeste i landet. Det sies at andre lokale initiativ til dels ble bremsset av den statlige giganten LKAB, som ikke ønsket konkurranse på arbeidsmarkedet. Omslaget kom i 1973/74, og i dag har nedgangen i svensk økonomi rammet Norrbotten len hardes av alle.

Lokalmyndighetene oppmuntrer nye foretak gjennom Gällivare- og Kiruna-prosjektene, som ble startet i 1978 da man ble klar over at det ikke nyttet å vente på regjeringsinitiativ for å bedre sysselsettingen. «Vi er glade hvis vi får 20 nye arbeidsplasser pr. år,» sa kommunalkonsulent Ulf Sundberg fra Gällivare i sin redegjørelse. Det viktigste er imidlertid at det synes å komme en ny giv i distriktet, og bedre kontakt mellom LKAB og andre industrier.

Torsten Henriksson fra Kiruna Mining refererte til tidligere tiders økologiske balanse i bruken av ressurser, og til varebyttet mellom reindriftssamer og fastboende som trengte hverandres tjenester. Hvordan kunne en slik balanse finne en moderne form gjennom et mer variert næringsliv basert på lokalt initiativ?

Selv ville han aldri ha klart å bygge opp Kiruna Mining om han ikke hadde hatt sin tro: «Kristus forsoner det sentralmyndighetene har gjort mot Nordkalotten, det våre land har gjort mot u-landene (vi skylder dem veldige pengesummer), og det jeg selv gjør galt mot menneskene omkring meg,» sa Torsten Henriksson. «Den som vil være stor, skal være de andres tjener. Industriens oppgave er å tjene.»

Håpløsheten er usann

«Skaperen har velsignet Nordkalotten med store verdier, langt mer enn til våre egne behov,» sa Leif Bjørn fra Tromsø, som er ansvarlig for en av Nord-Norges største industrier. «Av egen erfaring vet jeg at problemene kan løses dersom viljen er til stede.»

Inger Utsi fra Porjus leste tre dikt på samisk og svensk som hun hadde skrevet spesielt for konferansen. «Som reindriftssamer har vi ført et hardt liv i karrig natur,» sa hun. «Livet har gjort oss harde, slik at det er vanskelig for andre å komme nær innpå oss. Den åpenhet som menneskene her har vist meg, har gjort at jeg selv vil være åpen.»

«Mange har fått nytt håp, også jeg selv,» sa Maria Moberger. «Håpløsheten er ikke bare selvoppfyllende, den er usann. Håpet behøver ikke strekke seg til Pehr Gyllenhammars visjon av et industriparadis på Nordkalotten. Det kan ganske enkelt bety at distriktet vil overleve i menneskeverdige former.»

Eva Riise Hanssen

Kort nytt

ZIMBABWE TELEVISJON

MRA-filmen *Demring i Zimbabwe* ble vist på landets nasjonale fjernsyn i begynnelsen av mai. Filmen presenterte zimbabweanere som har funnet frihet fra hat og frykt, og arbeider for forsoning og gjenoppbygging på grunnlag av det de har funnet. «Dette burde dere sende hver kveld,» sa en kvinne som ringte inn til fjernsynsstasjonen etter sendingen.

SØR-AFRIKA

Medlemmer av regjeringen, parlamentsmedlemmer og andre i den sør-afrikanske staten Gazankulu så *Demring i Zimbabwe* og dokumentarfilmen om Caux i april, på invitasjon fra regjeringssjefen, professor Hudson Ntsanwisi.

Professor Ntsanwisi fortalte sine kolleger om Caux, hvor han selv har vært et par ganger. «Det er et sted hvor en får en god del åndelig næring og fornyelse. Som politikere lærer vi å uttrykke våre forskjellige synspunkter, men uten sinne og bitterhet, og med respekt for den annen parts tenkemåte. Deretter kan vi søke Guds ledelse sammen.»

REPORTASJE

Oslo-avisen *Vårt Land* brakte en tre-siders artikkel om ekteparet Alec og Elisabeth Smith i sitt helgennummer 8. mai. «Norske Elisabeth møtte Alec fra Rhodesia på en MRA-konferanse i Geneve,» heter det i innledningen. «Det førte henne til Harare, hovedstaden i det som nå er Zimbabwe og det førte henne til et liv der forsoning er nøkkelordet. Forsoning mellom svart og hvit i et land som nettopp har gjennomlevd syv års borgerkrig.»

TYSK MRA-UKE

Fra den 11.—17. mai fant det sted en MRA filmuke i byen Ettlingen i Tyskland, hvor det ble vist en rekke filmer fra Peter Howards *Til lykke med dødsdøgen* til de nye dokumentarfilmene fra Zimbabwe og Caux. I skolene i byen ble det gitt 3—5 informasjonstimer pr. dag. Ordføreren, dr. Vetter, talte etter den siste filmfremvisningen og forsikret de tilstedeværende om at han ville gi full støtte til fortsettelsen av det arbeidet som var blitt påbegynt.

For å følge opp ble det holdt en konferanse to uker senere, med deltakelse fra andre tyske byer og fra utlandet.

RUNDTUR I TANZANIA

Tanzanias ambassadør til Norden, M. J. E. Minha, har nylig reist rundt i Tanzania med en liten MRA-gruppe. Det var en svensk jordbruker og hans frue

samt to dansker som han inviterte med seg på en tre ukers tur i hjemlandet. Det lille teamet fikk anledning til å knytte mange forbindelser, i sær innen fagforeningene og blant arbeidsgiverne, samt en del høyere statstjenestemenn.

Halvparten av den hjelp som dette lille afrikanske landet mottar fra de 17 OECD-landene kommer fra Skandinavia. Kenya og Zimbabwe er to andre land som i første rekke nyter godt av hjelpeprogrammene og samarbeidet med de nordiske land.

Ved flere anledninger ble de skandinaviske gjestene takket på sine lands vegne. I Rotary-klubben i Dar-es-Salam og ved andre sammenkomster fikk de anledning til å presentere MRA og programmet for konferansene i Caux i sommer.

Tanzania-kontoret for Den internasjonale kooperasjonsalliansen arrangerte besøk til en nasjonalisert kaffeplantasje og til en kollektivlandsby, hvor skandinaverne fikk møte rådsmedlemmene.

LUNSJ I WASHINGTON

Dr. Kim Beazley, tidligere undervisningsminister i Australia og kjent for sin kamp for en ny urinnvånerpolitikk, besøkte nylig USA. Ved en lunsj for ni kongressmedlemmer i Washington og i personlige samtaler med senatorer, kongressmedlemmer og regjeringstjenestemenn, fortalte han om Caux og ting han hadde opplevd der, som senere la grunnen for hans reformpolitikk. «Moralsk Opprustnings funksjon er å skape en atmosfære hvor menneskers dybeste overbevisninger får puste,» sa han ved en anledning.

55 svarte funksjonærer i utenriksdepartementet, fra ambassadørs grad og nedover, hørte ham tale ved en anledning. En tale han holdt i San Fransisco ble tatt opp på bånd og kringkastet over radio to ganger.

RASISME ER ET SYMPTOM

«Rasisme er bare et uttrykk for noe som ligger dypere i et menneskes natur,» hevdet Betty Gray, humor fra Newcastle og aktiv i kommunale prosjekter for bedre forhold mellom rasene. Hun talte ved en konferanse om fler-rasesamfunnets problemer og muligheter, i Tirley Garth, et MRA-senter i Nord-England.

«For å få et fler-rasesamfunn til å fungere, må vi innrette tenkningen på noe langt videre enn rase, og forplikte oss til en ideologi som gjelder for alle,» sa hun. En slik ideologi måtte legge vekten på absolutte normer for ærlighet, renhet, kjærlighet og uselvskhet, og på Guds ledelse om hva som er rett å gjøre. «Da kan vi utvikle et omsorgs-samfunn for mennesker av alle raser, hvor man vurderes etter hva man er som menneske og ikke etter klasse eller hudfarge. Og da reagerer man ikke bare ut fra stolthet, frykt eller uvitenhet, men man lar Gud frigjøre seg fra slike beveggrunner.»

CAUX

Nettopp utkommet

16-siders brosjyre om Caux med fargefotos.

En beskrivelse av stedet og litt om hva Moralsk Opprustning er.

Pris kr. 7,50 (inkl. m.v.a.)

Til utleie:

Ny 16-mm. fargefilm om Caux. 23 min. Norske tekster.

Leie kr. 108,- (inkl. m.v.a.)

Kan bestilles fra MRAs kontor.

Tlf. 02-44 64 78,

Postboks 3018, Elisenberg — Oslo 2.

SVAKSTRØM ER VAR STYRKE

Vår spesialitet:

Alt materiell for avslutning av svakstrømskabler

90 år som spesialforretning i svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt. 3, Oslo 1

En freser som imponerer - CANADIANA

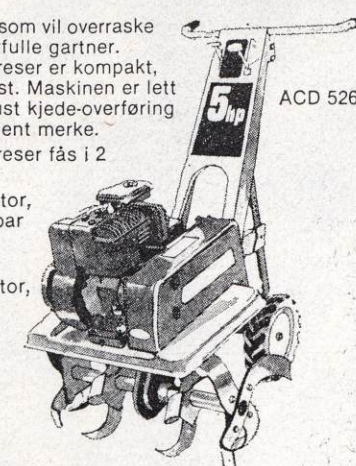
Dette er maskinen som vil overraske selv den mest kravfulle gartner. CANADIANA jordfreser er kompakt, men sterk og robust. Maskinen er lett å betjene, har robust kjede-overføring og motor av anerkjent merke.

CANADIANA jordfreser fås i 2 modeller:

ACD 526: 5 HK motor, med revers, justerbar arbeidsbredde 35–66 cm.

ACD 319: 3 HK motor, justerbar arbeidsbredde 30–48 cm.

en maskin fra
REINHARDT

FORHANDLER:

REINHARDT

Reinhardt Maskin A/S 4601 Kristiansand S.
Avdeling Oslo: Hvamveien 1, 2013 Skjetten

Diriger Deres import via

KRISTIANSAND

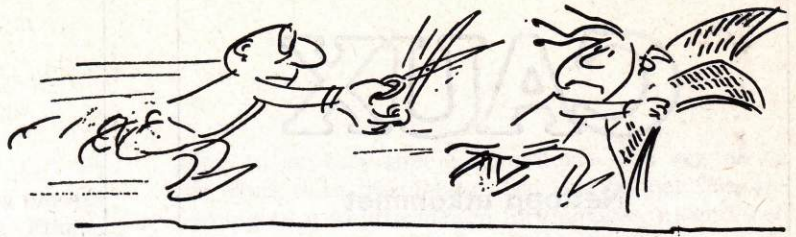
med sine gode forbindelser fra utlandet.

Vi tilbyr Dem lagring, fortolling og distribusjon.

KST Spedisjon A/S

Havnebygget, Kristiansand.

klippet

Det er ikke nok med politiske slagord dersom vi skal komme ungdomsopptøyene til livs. Vi trenger mer dypereliggende forandringer. Vi trenger en moralsk opprustning og en kamp mot normløsheten. Vi må tilby de unge en meningsfull framtid.

Overlege Otto W. Steinfeldt-Foss, «Vårt Land».

Alle som vurderer situasjonen i Polen i dag utenfra, fristes til å gjøre det ut fra politiske, økonomiske og sosiale hensyn. Men disse er ikke de vesentligste. Det som har skjedd i Polen er fremfor alt en åndelig revolusjon som til syvende og sist har sine røtter i evangeliet.

Professor i teologi Franciszek Blachnicki fra Polen, i et foredrag i Oslo.

Man behøver ikke være religiøs for å hjelpe flyktningene. Men i mitt tilfelle har det vært en støtte. Å leve for andre må være meningen med livet i en religiøs sammenheng. 2 av 4 mennesker i verden sulter i dag — det må være vår neste.

Jeg må innrømme at det har slått meg av og til: Hvordan kan denne enorme nød forekomme, hvis Gud er til? Men jeg kan ikke gi et svar, kan ikke forklare hvorfor Han tillater denne forskjell. Jeg kan bare vise til de tusener av mennesker som har viet sine liv til de mest nødstedte i verden, f. eks. Mor Theresa, og som aldri spør men som bare blir sterkere i troen. Så må det jo være en Gud.

Liv Ullman, til «Kristeligt Dagblad, København».

Kveldens hedersgjest (i MRA-sentret Alnäs) var den unge staten Zimbabwes ambassadør i Sverige, Sifos Zhou, med følge av en sjarmerende skare barn, og ektemake. I sin korte fremførelse ga ambassadøren interessante innblikk i den nye statens utvikling fra vold til forsoning. Det tar tid innen sårene fra frihetskampen og de regionale motsetningene mellom folkegruppene utjevnes. Men her satser MRA en offensiv, som tydeligvis har satt spor i landet. Den godt registrerte filmen **Demring i Zimbabwe** ga beskjed om dette.

Erland Sundström i Stockholms-avisen «Dagen».

Det finnes ingen egentlige eksperter, for kunnskap om familieproblemer kan ikke monopoliseres. Menneskene har en stor evne til å nyttiggjøre seg sine erfaringer, og foreldre uten spesielle kunnskaper kan fungere utmerket i oppdragerollen.

Og selv om man tilegner seg allverdens teoretiske kunnskaper, har man ingen garanti for at man skal greie å bruke dem.

Derimot er det vanskelig for foreldre å finne alliansepartnere i oppdragelsen . . . Det er for eksempel dårlig samspill mellom familie, skole og fritidsmiljø, og dette bør være en alvorlig utfordring til vestlige samfunn. En vei å gå kan være å skape større sammenhenger, for eksempel ved å lage steder der generasjonene kan møtes og omgås, i stedet for dagens oppdeling i barnehave, skole, aldershjem.

Fra et intervju med psykiateren Nils Johan Lavik, Aftenposten 10.6.81.

Ny Verden vil fremme: En åndelig og moralsk opprustning. Solidaritet mellom enkeltmennesker og nasjoner. En revolusjon under Jesu Kristi Kors, som vil omskape verden. Individets og samfunnets forandring. Absolutte moralnormer: ærlighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet.

INFORMASJON OM MORALSK OPPRUSTNING

Utkommer med 6 nummer i året.

I redaksjonen:
Eva Riise Hanssen - ansvarlig red.
Anders Eskeland
Einar Engebretsen
Jens J. Wilhelmsen
Inge Mannsåker
Sturla Johnson
Keld Jørgensen (Danmark)

ABONNEMENTSPRIS for et år
Norge kr. 40,-
Danmark dkr. 45,-

Redaksjonens adresse:
Postboks 3018, Elisenberg, Oslo 2
Tlf. 02/44 64 78 — Postgiro 5 12 57 94

Danmark:
Postboks 312
1502 København V. Postgiro 18 51 51
Sverige:
Sveavägen 34, 6., 111 34 Stockholm
Tlf. 08/10 34 56

Trykkeri: Brødr. Tengs, Oslo

Utgiver: Stiftelsen Moralsk Opprustning
NY VERDEN